

BELEDİYE PERSONELİNE YAPILAN ÇEŞİTLİ ÖDEMELER

**(BELEDİYELERLE İLGİLİ GÜNCEL SAYIŞTAY KARARLARI
KİTABINDAN)**

BELEDİYE PERSONELİNE YAPILAN ÇEŞİTLİ ÖDEMELER

4.1. Büyükşehir Belediye Başkan Danışmanı Ücreti

SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI

TUTANAK NO: 34879

TUTANAK TARİHİ: 24.04.2012

KONU: Büyükşehir belediye başkan danışmanlarına verilebilecek azami ücretin her türlü ödemeler dâhil, büyükşehir belediyesi genel sekreterine ödenen brüt aylık miktarının % 75'ini aşmamak üzere belediye meclisinin belirlediği miktarda ödeneceği, Emekli Sandığı adına tahakkuk ettirilen ve kesilen % 20 emekli keseneği kurum karşılığının, maaşından kesilmeyen bir kişiye yapılacak ödemenin hesabında dikkate alınmaması gerektiği hakkında.

...

Duruşma talep eden dilekçilerden ... ile Sayıştay Savcısının sözlü açıklamalarının dinlenilmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra, duruşma talep eden dilekçilerden ...'a duruşma günü bildirilmiş olmasına karşın duruşmaya katılmadığından Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 430. maddesi uyarınca gıyabında, gereği görüldü;

1) 983 sayılı İlam'ın 26. maddesi ile ... Büyükşehir Belediyesi'nde başkan danışmanı olarak görev yapan ...'ün ücretinin hatalı verilmesi nedeniyle ...-YTL'ye tazmin hükmü verilmiştir.

...

5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun "Danışmanlar" başlıklı 20 nci maddesinde aynen; "Nüfusu ikimilyonu aşan büyükşehir belediyelerinde on, diğer büyükşehir belediyelerinde beşi geçmemek üzere başkan danışmanı görevlendirilebilir. Danışman olarak görevlendirileceklerin en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olması şarttır. Danışman olarak görevlendirilme, memuriyete geçiş, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışma dahil, ilgililer açısından herhangi bir hak teşkil etmez. Danışmanların görev süreleri sözleşme süresi ile sınırlıdır. Ancak bu süre belediye başkanının görev süresini aşamaz.

Danışmanlara, her türlü ödemeler dâhil, büyükşehir belediyesi genel sekreterine ödenen brüt aylık miktarının % 75'ini aşmamak üzere belediye meclisinin belirlediği miktarda brüt ücret ödenir." denilmektedir.

Buna göre, başkan danışmanlarına verilebilecek azami ücret "her türlü ödemeler dâhil, büyükşehir belediyesi genel sekreterine ödenen brüt aylık miktarının % 75'ini aşmamak üzere belediye meclisinin belirlediği miktarda brüt ücret" olarak belirlenmelidir.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun mülga 14/d maddesinde; "d) (Değişik: 7/5/1986 - 3284/3 md.) (a) fıkrasında yazılı % 16 emeklilik keseneğine karşılık % 20, (b, c ve ç) fıkralarında yazılı paralara eşit olarak kurumlarınca verilecek karşılıklar" ın Emekli Sandığı gelirlerinden olduğu belirtilmiştir.

Yine aynı Kanun'un mülga 16. maddesinde ise; "Madde 16 – Emeklilik kesenekleri kurumlarca aylık, ücret veya ödeneklerin bordrolarında gösterilir ve bunların hak sahiplerine ödenmesi sırasında kesilir.

Aylık, ücret veya ödeneklerin emanet hesaplarına alınması hak sahiplerine ödeme sayılır. Bunların 15 inci maddenin (g) fıkrasında yazılı haller dışında kanun veya hüküm ile veyahut idari, inzibati sebeplerle eksik verilmesi emekli keseneğinin eksik hesaplanmasını icab ettirmez.

...." denilmektedir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "5434 Sayılı Kanuna İlişkin Geçiş Hükümleri" başlıklı Geçici 4. maddesinde yer alan; ".....Bu Kanunun

yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların kesenek ve karşılıkları, fiili hizmet zammı ve itibari hizmet süresi karşılıkları ile %100 artış farkları hakkında 5434 sayılı Kanunun bu Kanunun yürürlüğe girmeden önceki hükümleri uyarınca işlem yapılır.” hükmü gereği 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu’nun mülga 14/d ve 16. maddeleri uyarınca işlem yapılmaya devam edilmektedir.

Büyükşehir belediyesi genel sekreterine ödenen brüt aylık miktarı hesaplanırken maaş, ek gösterge, taban aylığı, kıdem aylığı, yan ödeme, özel hizmet tazminatı, makam tazminatı ve görev tazminatının dikkate alınması, % 20 emekli keseneği kurum karşılığının ise brüt aylık miktarına dahil edilmemesi gerekmektedir.

Çünkü yukarıda açıklanan 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu (mülga 14/d ve 16. maddeleri) hükümlerine göre % 20 emekli keseneği kurum karşılığı ilgili kişi adına, çalıştığı kurum tarafından Emekli Sandığına (artık Sosyal Güvenlik Kurumuna) ödenen bir tutardır. Bu tutar bir taraftan ilgili adına tahakkuk ettirilirken, diğer taraftan aynı oranda kesinti kısmında yer almaktadır. Dolayısıyla matematiksel olarak ilgili kişinin aylık tutarında (artış veya azalış yönünde) herhangi bir fark oluşturmamaktadır. Diğer bir ifade ile % 20 emekli keseneği kurum karşılığı, brüt aylık miktarını değiştirmemektedir. Ayrıca bu tutar çalışana değil Emekli Sandığına (artık Sosyal Güvenlik Kurumuna) ödenmektedir. Dolayısıyla brüt aylık miktarının hesabına % 20 emekli keseneği kurum karşılığının dâhil edilmemesi gerekmektedir.

Ayrıca rapor dosyası ve eki belgeler incelendiğinde, danışmana yapılan ödemelerden gelir vergisi ve damga vergisi dışında herhangi bir kesinti yapılmadığı, dolayısıyla bu kişinin maaşından Emekli Sandığı adına herhangi bir kesinti yapılmadığı görülmüştür. Dolayısıyla Emekli Sandığı adına tahakkuk ettirilen ve kesilen bir bedelin (% 20 emekli keseneği kurum karşılığının), maaşından Emekli Sandığı adına herhangi bir kesinti yapılmayan bir kişiye yapılacak ödemenin hesabında dikkate alınmaması gerekmektedir.

Bu itibarla, dilekçi iddialarının reddedilerek 983 sayılı ilamın 26. maddesi ile verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

4.2. Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri ve Yardımcısına 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Ek 13. Maddesi Uyarınca Ek Ödemede Bulunulması

SAYIŞTAY 6. DAİRE KARARI

KARAR NO: 10199

KARAR TARİHİ: 20.12.2012

KONU: Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı kadrolarına atanan personele 5216 sayılı Kanunun 22. maddesi gereğince mali hakları kapsamında ödeme yapılırken, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Ek 13. maddesiyle, Maliye Bakanlığı ve bağlı kuruluşların merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personel için ön görülmüş olan ek ödemenin ödenemeyeceği hakkında.

...

Savunmalar: Sorumlular konuyla ilgili aynı mahiyetteki savunmalarında, 5216 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin ikinci fıkrasının, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri ve Genel Sekreter Yardımcılarının yararlanacağı hakların kapsamının belirlenmesinde bakanlık genel müdürleri ile bakanlık müstakil daire başkanları için ilgili mevzuatında ön görülen tüm hakların emsal alınacağını belirtmesine rağmen her hangi bir bakanlığı işaret etmediğini, “personel lehine uygulama” prensibinin personel hukukunun temel ilkelerinden olduğunu, dolayısıyla bakanlık genel müdürü ve müstakil daire başkanları içerisinde en fazla hakka sahip olanların seçilebileceğini, söz konusu madde metninde geçen “ilgili mevzuatında ön görülen tüm haklardan aynen yararlanırlar” ibaresinden de yararlanılacak hakların 657 sayılı

Kanunda öngörülenlerle sınırlandırılmayacağını belirtmişlerdir. Ayrıca, 2802 sayılı Kanunun 102. maddesinde kıstas aylığın, en yüksek devlet memuruna (başbakanlık müsteşarına) mali haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının brüt tutarı olarak tanımlandığını, metinde geçen “her türlü ödeme “ibaresinden hareketle hakim ve savcılara aylık ödenirken başbakanlık müsteşarına 657 sayılı kanunun yanı sıra diğer kanunlarla yapılan bütün ödemelerin dikkate alındığını bunun da 5213 sayılı Kanunun 22. maddesi uygulamasına örnek teşkil edeceğini belirterek yapılan ödemede yasal düzenlemelere aykırı bir durumun olmadığını ifade etmişlerdir.

...

Gereği Görüşüldü:

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun “Personel istihdamı” başlıklı 22 nci maddesinde;

“Büyükşehir belediyesi personeli büyükşehir belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulur.

Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır. Genel sekreter kadrosuna atananlar, genel idare hizmeti sınıfına dahil bakanlık genel müdürleri, genel sekreter yardımcısı kadrosuna atananlar ise bakanlık bağımsız daire başkanları için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanırlar.

Büyükşehir belediyesi 1.hukuk müşaviri ve daire başkanları, bağlı genel müdürlüklerin daire başkanlarının yararlandığı makam ve görev tazminatından aynen yararlanırlar.”

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Ek 13 üncü maddesinde;

"4. Maliye Bakanı:

a) (Mülga : 5/7/1991 - KHK - 433/16md.; Yeniden düzenleme: 19/8/1991 - KHK - 449/3 md. Değişik: 20/3/1997 - KHK - 570/12 md.)

Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personele (bağlı kuruluşların kadro karşılığı sözleşmeli personeli hariç) en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) % 200'ünü geçmemek üzere ek ödeme yaptırmaya,

b) Maliye Bakanlığı ile Gelir İdaresi Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatında çalışan (sözleşmeli olarak istihdam edilenler dahil) personele, normal mesai gün ve saatleri dahilinde, daire dışında yapılan çalışmalarda, aylık toplam 100 saati geçmemek üzere, dışarıda geçirilen her bir saat için, karşılığı genel bütçeden ödenen fazla mesai ücreti esas alınmak suretiyle, bu ücretin üç katını aşmayacak şekilde ödeme yaptırmaya;

c) Maliye Bakanlığı ile Gelir İdaresi Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personele, ayda 100 saati aşmayacak şekilde yaptırılacak ek fazla mesai karşılığında, fazla mesainin yaptırıldığı saatler, çalışma mahalleri, çalışmaların resmi tatil ve bayram günlerinde yaptırılması gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle, Genel Bütçeden ödenen fazla mesai ücretinin beş katını aşmayacak şekilde, saat başına farklı fazla mesai ücreti tespitine,

d) (Ek: 28/12/2001-4731/4 md.) Şehirler arası yollarda yapılacak vergi denetimlerine yardımcı olmak üzere görevlendirilen güvenlik görevlilerine de bu esaslar dahilinde fazla çalışma ücreti ödenmesine,

Yetkilidir.

Ek ödemelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun aylıklara ilişkin hükümleri uygulanır.

(Ek hüküm: 26.12.1993 – 3946/2 md.) Görev yapılan birim ve iş hacmi, görev mahalli, görevin önem ve güçlüğü, personelin sınıfı, kadro unvanı, derecesi ve atanma biçimi gibi kriterlere göre yapılacak ek ödemelerin farklı miktarları ve ödemeye ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanı tarafından tespit edilir.

(Ek hüküm: 26/12/1993 – 3946/2 md.) Yukarıda belirtilen esaslar dahilinde yapılacak ödemeler Gelir Vergisine tabi tutulmaz. (Ek cümle: 20/6/2001–4684/15 md.) Bu ödemeler bütçeden karşılanır. Bağlı kuruluşlar personeline yapılacak ek ödemelerin belirlenmesinde, bunlara ödenmekte olan ikramiye, fazla mesai ücreti gibi farklı ödemeler ile diğer imkanlar dikkate alınır ve bağlı kuruluş bütçelerinden ödenir.

(Ek paragraf: (7)17/9/2004–5234/5 md.) Bu madde kapsamında bulunan personele yapılan ikramiye, teşvik primi, teşvik ödemesi, döner sermaye katkı payı ödemeleri, döner sermaye gelirlerinden yapılan ek ödemeler ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca ödenen tutarlar ile Maliye Bakanlığınca belirlenecek benzeri ödemelerin net tutarları, bu madde kapsamında yapılan ek ödemenin aylık net tutarından mahsup edilir. Mahsuba ilişkin esas ve usulleri belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir. Bu ödeme ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye payı, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz."

Hükümleri yer almaktadır.

Ek 13 üncü madde uyarınca çıkarılan Maliye Bakanlığı Personeline Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin Usul ve Esasların "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde; "Bu usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personeli (bağlı kuruluşların kadro karşılığı sözleşmeli personeli hariç) kapsar",

"Ek ödeme Oran ve Miktarları" başlıklı 3 üncü maddesinde; "Bu usul ve esaslar kapsamına giren personele en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) ekli cetvellerde yer alan oranların uygulanması suretiyle hesaplanan miktarlarda ek ödeme yapılır" denilmiş olup,

Ek - I Sayılı Cetvelin 2 nci sırasında "...Genel Müdür için %195", 4 üncü sırasında ise "Müstakil Daire Başkanı için % 190" oranında ek tazminat öngörülmüştür.

Söz konusu düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterliği kadrosuna atanan personel genel idare hizmetleri sınıfına dahil bakanlık genel müdürlerinin, genel sekreter yardımcısı kadrosuna atananlar ise bakanlık bağımsız daire başkanlarının ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklarından aynen yararlandırılacaklardır. Burada söz konusu olan hizmet sınıflarının, görev unvanlarının, kadro ve görev durumuna göre yapılacak ödemelerin vs. belirlendiği genel düzenlemeleri içeren 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda ön görülen haklardır. Zira 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Kapsam" başlıklı birinci maddesinde; "Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır." denilmek suretiyle, bu Kanunla yapılan düzenlemelerin madde metninde sayılan bütün kurumlarda çalışan memurları kapsadığı belirtilmiştir. Dolayısıyla Devlet memurlarının hak ve yükümlülüklerine yönelik genel düzenlemeler bu yasada yapılmış olup, diğer kanunlarda memur haklarına ilişkin yapılan atıflarda, özellikle bir başka yasal düzenleme zikredilmemiş ise 657 sayılı Kanun düzenlemelerinin anlaşılması gerekmektedir. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Ek 13. maddesinde getirilen haklar ise yine aynı kanunda geçen ifadelerle Maliye Bakanlığı personeline özgülenmiştir.

Savunmalarda "memur lehine yorum" şeklinde bir ilkenin personel hukukunun temel prensibi olduğundan bahsedilmektedir.

Doktrinde kanun hükümlerinin yorumlanması ilkeleri üzerinde çeşitli görüşler ve tartışmalar olmakla birlikte, yürürlükteki kanunları yorumlarken bu metotlardan hangisi ya da hangilerinin göz önünde bulundurulacağı kanun koyucunun tercihi ile çözümlenmektedir. Pozitif hukuk normu haline getirilmeyen yorum metotları uygulayıcılara yön vermekle

birlikte uygulanma zorunluluğu bulunmayan görüşler olarak kalmak durumundadırlar. Öğretide, kanun hükümlerinin yorumlanması konusunda lafzi yorum, sübjektif tarihi yorum, objektif tarihi yorum, serbest yorum gibi metotlar ileri sürülmüş olmakla birlikte, genel uygulamada hangi metottan faydalanılacağı 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 1 inci maddesinin 1 inci fıkrası ile belirlenmiştir. Söz konusu fıkra, “Kanun, sözüyle ve özüyle değındığı bütün konularda uygulanır.” demek suretiyle münhasıran lafzi bir yorumun yetersizliğine işaret ettiği gibi, serbest bir yoruma da cevaz bulunmadığını kabul etmektedir. Yorumu yapan ve özellikle hakim kanunun lafzı ve ruhiyle bağıdır.

Savunmada “memur lehine yorum ilkesi” olarak ifade edilen ilke, gerçekte ceza hukuku alanında uygulanan ceza yasalarının zaman itibariyle “fail lehine yorum”u ilkesidir. Bu ilke öğretide kendisine yer bulmuş olmakla birlikte ceza hukuku alanında uygulayıcıların dikkate alma zorunluluğu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan; “Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur.” Hükmü ile olmuştur. Söz konusu ilke bu şekilde bir hukuk normu haline getirilmese idi uygulanma zorunluluğu bulunmayan bir görüş olarak kalacaktı. Dolayısıyla uygulayıcıların uymak zorunda bulunduğu, yasaların memurlar lehine yorumlanması gerektirir bir yasal düzenleme bulunmadığı gibi doktrinde kanunların memurlar lehine yorumlanması gerektiğini ifade eden bir görüş de bulunmamaktadır. Kaldı ki 5216 sayılı Kanunun 22. maddesinin 657 sayılı kanuna atıf yaptığı açık olup yorumu gerektirir bir kanun boşluğu da bulunmamaktadır. Üstelik kanun koyucu 5216 sayılı Kanunun 22. maddesinde 24.10.2011 tarih ve 661 sayılı KHK nın 60. maddesi ile yaptığı, “Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır. Genel sekreter kadrosuna atananlar, genel idare hizmeti sınıfına dahil bakanlık genel müdürleri, genel sekreter yardımcısı kadrosuna atananlar bakanlık müstakil daire başkanları, 1. hukuk müşaviri ve daire başkanlığı kadrosuna atananlar ise bakanlık daire başkanları için ilgili mevzuatında öngörülen ek gösterge, makam, görev ve temsil tazminatları ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesi uyarınca ödenen zam ve tazminatlardan aynen yararlanırlar.” şeklindeki değışiklikle, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri ile Genel Sekreter Yardımcısına ödenecek ücret konusunda münhasıran 657 sayılı kanunda öngörülen ödemelerin dikkate alınacağını açıkça ifade etmiştir. İçişleri Bakanlığı genel müdürlerinin dahi yararlanamadığı ek ödemedeki, İçişleri Bakanınca atanmış genel sekreterin yararlanabileceğini iddia etmenin yasal bir dayanağı yoktur. Bu yetki Maliye Bakanına sadece kendi personeline kullanması için verilmiştir. Bakanlık genel müdürlerinin dahi yararlanmadığı bu haktan, özlük hakları bakanlık genel müdürlerine atıfla düzenlenen genel sekreterin yararlanması düşünülemez.

Ayrıca hakim ve savcılara aylık ödenirken, başbakanlık müsteşarı için 657 sayılı Kanunda ön görülen haklar dışındaki hiçbir ödeme dikkate alınmamaktadır.

Bu ödemeler 6009 sayılı kanun kapsamına da girmemektedir. Zira kanunda “memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufa bulunarak” denilmiş, bu yolla mahalli idarelerin Anayasamızın 5. maddesi çerçevesinde kabul edilmiş uluslararası sözleşme uyarınca kendi memurları için uyguladığı iyileştirici ödemeler için bir çözüm yolu aranmıştır. Yani burada konu olan mevzuatın hatalı yorumundan kaynaklanan ödemeler değil memur temsilcileri ile yapılan görüşmelere istinaden gerçekleştirilen ödemelerdir. Dolayısıyla yapılan yersiz ödeme 6009 sayılı kanun kapsamında değerlendirilemez.

Açıklanan nedenlerle ... Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı kadrolarına atanan personele 5216 sayılı Kanunun 22. maddesi gereğince mali hakları kapsamında ödeme yapılırken, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Ek 13. maddesiyle, Maliye Bakanlığı ve bağı kuruluşların merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personel için ön görülmüş olan ek ödemenin de dikkate alınması

sonucu oluşan ve hesabı aşağıda gösterilen toplam ...- TL kamu zararının ...'dan, müştereken ve müteselsilen,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile birlikte ve temyiz yolu açık olmak üzere ödettirilmesine,

Üye ... ve ...'ün; "5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun "Personel istihdamı" başlıklı 22 nci maddesinde; "Genel sekreter kadrosuna atananlar, genel idare hizmeti sınıfına dahil bakanlık genel müdürleri, genel sekreter yardımcısı kadrosuna atananlar ise bakanlık bağımsız daire başkanları için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanırlar." hükmü yer almaktadır. Mevzuatımızda, bir kadronun özlük haklarının bir başka kadro veya unvana endekslendiği durumlarda; "aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali hakları" ibaresi kullanılırken (4761 sayılı kanunun 15 inci maddesi, 278 sayılı kanununun ek 3 üncü maddesi, 4046 sayılı kanunun 6 ncı maddesi, 4207 sayılı kanunun geçici 5 inci maddesi, 2954 sayılı kanunun geçici 8 inci maddesi) 5216 ve 5302 sayılı kanunlarda, "genel idare hizmetleri sınıfına dahil bakanlık genel müdürü" ibaresinin kullanılması, sadece bir unvan veya kadroya endekslenmeden öte değişen şartlar ve mevzuat çerçevesinde değişiklik arz eden özlük haklarında esnek davranabilmeyi ve bu kadrolara atananları bu yönüyle korumayı amaçladığı açıktır. Kamuda "Genel Müdür" unvanına sahip olup aylık ve özlük hakları açısından birbirinden çok farklılık arz eden birçok görev bulunmaktadır. Bu nedenle kanun koyucu, bu geniş yelpazeyi "Bakanlık Genel Müdürü" diyerek daraltmış ancak, hangi bakanlığın genel müdürünün özlük haklarının ödeneceği hususunu kurumların tercihine bırakmıştır. Diğer taraftan, "bakanlık genel müdürleri için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanırlar." hükmü çok açık olup bunun ek ödemeyi içermeyeceği, ek ödemeye ilişkin düzenlemenin sadece Maliye Bakanlığı personelini kapsadığını ileri sürmek zorlama bir yorumdur. Kanunda aylık, ek gösterge, makam ve temsil tazminatı, yan ödemeler ayırımına girmeden, "ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanır" hükmüne yer verilmiştir. Dolayısıyla Maliye Bakanlığı emsal alınarak; ilgili mevzuatı gereğince Maliye Bakanlığı Genel Müdürüne ödenmesi öngörülen her türlü ek ödeme, zam ve tazminattan Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterinin de yararlandırılmasında kanunen her hangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Ayrıca, 23.07.2010 tarih ve 6009 sayılı kanunun geçici 8 inci maddesinde; "Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihine kadar, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufta bulunarak belediye, büyükşehir belediyesi ve il özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne ad altında olursa olsun ek ödemede bulunulmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idari veya mali yargılama ve takibat yapılamaz, başlatılanlar işlemde kaldırılır. hükmü yer almaktadır. İlgiliye 5216 sayılı Kanun kapsamında ek ödeme yapılamayacağı kanaati oluşsa dahi 6009 sayılı Kanunun bu hükmü karşısında sorumluların beraat ettirilmesi gereği açıktır. Çünkü olay belediyenin, Genel Sekreterinin mali haklarını Maliye Bakanlığı Genel Müdürüne endekslemesi yönündeki "tasarrufu" neticesinde yaptığı "ek ödemedir" kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla bu ödemenin, yukarıda zikredilen madde gereğince af kapsamında olduğu açıktır.

Açıklanan nedenlerle, 5216 sayılı Kanun gereğince, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı kadrolarına atanmış olanlara, Maliye Bakanlığı Genel Müdürü için ilgili mevzuatında öngörülen tüm ödemelerin (ek ödeme dahil) ödenmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı, kaldı ki bu tür ödemelerin hukuka aykırı olduğu değerlendirilse bile, 6009 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi nedeniyle mali yargılamaya ve takibata konu olamayacağı için söz konusu işlemin yasal düzenlemelere uygunluğuna karar verilmesi gerektiğinden aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyoruz." şeklindeki karşı oylarıyla ve oyçokluğu ile,

SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI

TUTANAK NO: 34875

TUTANAK TARİHİ: 24.04.2012

KONU: 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Ek 13 üncü maddesi uyarınca Maliye Bakanlığındaki Genel Müdür için öngörülen % 195 oranındaki ek ödemenin, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterine ödenemeyeceği hakkında.

...

Duruşma talep eden dilekçilerden ...ve ... ile Sayıştay Savcısının sözlü açıklamalarının dinlenilmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra, duruşma talep eden dilekçilerden ...'na duruşma günü bildirilmiş olmasına karşın duruşmaya katılmadığından Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 430. maddesi uyarınca gıyabında, gereği görüldü;

983 sayılı ilamın 24. maddesi ile ... Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri ...'a, aldığı maaşa ilave olarak, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Ek 13'üncü maddesi uyarınca Maliye Bakanlığındaki Genel Müdür için öngörülen %195 oranındaki ek ödemenin, 17.10.2005 tarihinden 31.12.2007 tarihine kadar olan dönemi kapsayan ve geçmişe dönük olarak hesaplanan bir şekilde verilmesi nedeniyle ...-YTL'ye tazmin hükmü verilmiştir.

...

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 22. maddesinde;

“PERSONEL İSTİHDAMI

Madde 22 - Büyükşehir belediyesi personeli büyükşehir belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulur.

Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır. Genel sekreter kadrosuna atananlar, genel idare hizmeti sınıfına dahil bakanlık genel müdürleri, genel sekreter yardımcısı kadrosuna atananlar ise bakanlık bağımsız daire başkanları için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanırlar.

Büyükşehir belediyesi 1. hukuk müşaviri ve daire başkanları, bağlı genel müdürlüklerin daire başkanlarının yararlandığı makam ve görev tazminatından aynen yararlanırlar.

.....” denilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na 3418 sayılı Kanunun 32. maddesi ile ek 13. madde eklenmiş ve bu maddenin 4.fıkrası (a) bendi ile Maliye Bakanlığı personeline ek ödeme yapılması için yetki verilmiş, verilen yetkiye istinaden de “Maliye Bakanlığı Personeline Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin Usul ve Esaslar” ile bu esaslara “ekli cetvellerde” gösterilen oranlarda Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personeline (bağlı kuruluşların kadro karşılığı sözleşmeli personeli hariç), 08.05.2007 tarihli Bakan oluruyla ek ödemede bulunulmasına ilişkin usul ve esaslar tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı Personeline Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin Usul ve Esasların, Kapsam başlıklı 2'nci maddesinde “Bu usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında çalışan memurlar ile sözleşmeli personeli (bağlı kuruluşların kadro karşılığı sözleşmeli personeli hariç) kapsar.” denilmektedir. Ek ödeme Oran ve Miktarları başlıklı 3'üncü maddesinde “Bu usul ve esaslar kapsamına giren personele en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) ekli cetvellerde yer alan oranların uygulanması suretiyle hesaplanan miktarlarda ek ödeme yapılır.” denilmiş olup, ekli 1 Sayılı Cetvelin 2'nci sırasında “Müsteşar Yardımcısı, Kurul Başkanı, Genel Müdür, Strateji Geliştirme Başkanı, Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı için %195” oranında, 4'üncü sırasında “.....Müstakil Daire Başkanı için %190” oranında ek tazminat öngörülmüştür. Bu esaslar, Yürürlük başlıklı 6'ncı maddedeki “Bu usul ve esaslar 15.05.2007 tarihinde yürürlüğe girer.” hükmü ile son bulmuştur.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13'üncü maddesinin değişik 4 üncü fıkrası ve bunun gereği Maliye Bakanlığınca belirlenen Maliye Bakanlığı Personeline Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin Usul ve Esaslar yalnızca bu bakanlığın personelini kapsamaktadır. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 22'nci maddesindeki "Genel sekreter kadrosuna atananlar, genel idare hizmeti sınıfına dahil bakanlık genel müdürleri, genel sekreter yardımcısı kadrosuna atananlar ise bakanlık bağımsız daire başkanları için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanırlar." düzenlemesine dayanarak Maliye Bakanlığı personeline özel olarak verilen ek ödemeden genel sekreter ve genel sekreter yardımcılarının yararlanması mümkün değildir.

5216 sayılı Kanunun 22. maddesinde belirtilen "ilgili mevzuat" ve "haklar" ibarelerinden; üstlenilen görevin özelliği ve hizmet gereği gibi farklı nedenlerle ödemeler öngören mevzuat hükümleri değil, görev yaptığı kurum ne olursa olsun, "genel idare hizmetleri sınıfına dâhil bakanlık genel müdürleri" ve "genel idare hizmetleri sınıfına dâhil bakanlık müstakil daire başkanları" için istisnasız aynı miktar ve orandaki mali hakların (aylık, ek gösterge, taban aylığı, kıdem aylığı, iş güclüğü zammı, temininde güçlük zammı, makam tazminatı, özel hizmet tazminatı, görev tazminatı, denge tazminatı) ödenmesini düzenleyen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 4505 sayılı Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun ile 375 ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerin anlaşılması gerekmektedir.

Bunun dışında hizmetin gereği ve özelliği gibi nedenlerle, Bakanlıklara göre farklılık arz eden ve bir kısmında hiç ödenmeyen; ek ödeme, fon, ikramiye, teşvik ikramiyesi, döner sermaye ve katkı payı gibi ödemeleri öngören özel nitelikteki mevzuatı, 5216 sayılı Kanunun 22. maddesindeki "ilgili mevzuat" ve "haklar" kapsamında yorumlayıp, büyükşehir belediyesi genel sekreterlerine de kıyasen uygulamanın yasal dayanağı bulunmamaktadır.

Dilekçiler, ilamın 24. maddesinde yer alan tazmin hükmünün 6009 sayılı Kanun'la getirilen af kapsamında değerlendirilerek, tazmin hükmünün kaldırılmasını istemekte ise de; 6009 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesindeki, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufta bulunarak belediye, büyükşehir belediyesi ve il özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne ad altında olursa olsun ek ödemede bulunmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idari veya mali yargılama ve takibat yapılamayacağı hükmü, herhangi bir mevzuatla öngörülmemiş olan, toplu sözleşme ile ya da idari bir tasarrufla mahalli idarelerin bütün personeli için çalışanların koşullarını iyileştirici nitelikte, genel olarak bütün çalışanlar için yapılan ek ödemelerle ilgili olup, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterine 5216 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olarak ödenen ek ödemeyi (Maliye Bakanlığı personeli olmadığı için) bu kanun kapsamında değerlendirmek mümkün değildir.

Bu itibarla, dilekçi iddialarının reddedilerek 983 sayılı ilamın 24. maddesi ile verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

4.3. Memur Statüsünde Çalışan Belediye Personeline Tahsildar Olduğu Gereğiyle Ek Ödemede Bulunulması

SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI

TUTANAK NO: 34730

TUTANAK TARİHİ: 03.04.2012

KONU: Memurlarla ilgili temel düzenlemeler 657 sayılı Kanunda yer aldığından ve belediyelerde çalışan memurlar da bu Kanun kapsamında bulunduğundan, söz konusu memurlarla ilgili olarak, anılan Kanunla öngörülen düzenlemelerin dışına çıkılması ve mevzuatta öngörülmemiş diğer yollarla bir hak veya menfaat sağlanmasının mümkün olmadığı, dolayısıyla belediyede memur statüsünde çalışan belediye personeline tahsildar olduğu gereğiyle maaşı yanında ilave ödemede bulunulamayacağı hakkında.

...

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

...

7-İlamın 5. maddesi ile; ... Belediyesinde memur statüsünde çalışan belediye personeline tahsildar olduğu gerekçesiyle her ay maaşına ilaveten ..-TL yersiz ödemede bulunulması nedeniyle ...-TL.ye tazmin hükmü verilmiştir.

...

Konu esası açısından değerlendirildiğinde;

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 2. maddesinde; "Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler." denilmek suretiyle belediyelerde çalışan memurlar da dahil olmak üzere Kanun kapsamındaki memurların her türlü mali ve sosyal haklarının bu Kanun kapsamında mütalaa edilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Nitekim aynı Kanun'un mali hakların kapsamına ilişkin 146. maddesinde de, Kanun'un 1. maddesi 1. fıkrası kapsamına giren memurların aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekil ve şartları bakımından bu Kanun'daki hükümlere tabi oldukları ve bunlara bu Kanunla verilen haklar dışında ücret ödenemeyeceği ve hiçbir yarar sağlanamayacağı hükmü yer almıştır.

Buna göre, memurlarla ilgili temel düzenlemeler 657 sayılı Kanunda yer aldığından ve belediyelerde çalışan memurlar da bu Kanun kapsamında bulunduğundan, söz konusu memurlarla ilgili olarak, anılan Kanunla öngörülen düzenlemelerin dışına çıkılması ve mevzuatta öngörülmeleyen diğer yollarla bir hak veya menfaat sağlanması mümkün değildir.

Bu itibarla, mevzuatta yeni bir düzenleme yapılmadığı sürece mevcut hükümlerin belirlediği memur statüsünün kanuni düzenlemeler dışında değiştirilmesi ve dolayısıyla öngörülen hak ve statülerin dışına çıkılmasına yol açacak bir uygulamaya gidilmesi mümkün değildir.

Bu nedenle ilamın 5. maddesi ile ...-TL.ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

4.4. Belediye Hesap İşleri Müdürüne Vergi Dairesi Müdürleri ve Defterdarlık Muhasebe Müdürlerine Ödenen Ücretin Ödenmesi

SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI

Tutanak No : 30436

Tutanak Tarihi : 18.11.2008

Konu: Belediye hesap işleri müdürüne Vergi Dairesi Müdürleri ve Defterdarlık Muhasebe Müdürüne ödenen ek ücretin ödenemeyeceği hakkında.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

1) 159 sayılı ilamın 1 inci maddesinde, Hesap İşleri Müdürü ...'a Belediye Hukuk İşleri Müdürlüğü'nün 29.11.2004 tarih ve 284 sayılı mütaalasına ve 02.12.2004 tarih ve B.05.MİD.4.23.00.00 sayılı oluruna istinaden, 4842 sayılı Kanun'un 36. maddesi ile Vergi Dairesi Müdürleri ve Defterdarlık Muhasebe Müdürüne ödenen ek ücretin ödenmesi sonucu yersiz ödemeye sebebiyet verilmesi nedeniyle toplam ...-YTL.'na tazmin hükmolünmuştur.

...

213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3418 sayılı Kanunun 32. maddesi ile ek 13. madde eklenmiş ve bu maddenin 4.fıkrası (a) bendi ile Maliye Bakanlığı personeline ek ödeme yapılması için yetki verilmiş verilen yetkiye istinaden de 'Maliye Bakanlığı Personeline Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin Usul ve Esaslar' tespit edilmiştir. Esasların 2. maddesinde, Maliye Bakanlığının yurt dışı kadrolarında bulunan personeli dışında kalan personeli (sözleşmeli personel ile bağlı kuruluşların personeli dahil, bağlı kuruluşların kadro karşılığı

sözleşmeli personeli hariç) ile kadrosu Bakanlığa ait olmayan ancak atama, izin sicil, disiplin ve terfi işlemlerinin tümü Bakanlıkça gerçekleştirilen döner sermaye saymanlıkları, denilerek yapılacak ek ödemenin kapsamı belirlenmiştir. Buna göre ek ödeme yapılacak personel Maliye Bakanlığı personeli olmalıdır.

İlgili tarafından konuyla ilgili olarak ... İdare Mahkemesinde dava açılmış, 29.04.2005 tarihli Esas 2004/1336 ve Karar 2005/266 sayılı mahkeme kararı ile de "...Olayda, kadrosu ... Belediyesinde bulunan ve bütün özlük işlemleri anılan idarece yürütülen davacının, yukarıda anılan yasa hükmü gereğince tarafına ek ücret ödenmesi olanağı bulunmadığından, davacıya bu ücrete taalluk edecek gecikme zammı ödenmemesinde hukuka aykırılık görülmemiştir..." denilerek Gelir İdaresini Geliştirme Fonundan Maliye Bakanlığı personeline ödenen ek ücretin ve gecikme zammının davacı olan saymana ödenmesinin ilgili mevzuata göre mümkün olmadığı karar altına alınmıştır.

Maliye bakanlığı personeli olmayan Belediye hesap işleri müdürünün kadrosu Maliye Bakanlığında olmamakla birlikte atama, izin, sicil, disiplin ve terfi işlemleri de söz konusu Bakanlıkça yapılmadığından Maliye Bakanlığı personeline ödenen ek ödmeden faydalanması mümkün değildir. Bu nedenle dilekçi iddialarının reddedilerek ilamın 1. maddesiyle ...-YTL.'na ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

4.5. Büyükşehir Belediyesi Teftiş Kurulu Başkanının Mali Hakları

SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI

TUTANAK NO: 35554

TUTANAK TARİHİ: 10.10.2012

KONU: Büyükşehir Belediyesi Teftiş Kurulu Başkanlığına atanan Mülkiye Müfettişine İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığındaki mali haklarının değil Belediye Teftiş Kurulu Başkanlığı kadrosuna ait mali hakların ödenmesi gerektiği hakkında.

...

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

...

5- İlamın 6. maddesiyle İçişleri Bakanlığının 25.03.2005 tarihli Bakanlık Onayı ile 5272 sayılı Belediye Kanununun 49. maddesi gereğince ... Büyükşehir Belediyesinde Teftiş Kurulu Başkanı olarak görevlendirilen ...'e mali haklarının hatalı ödendiği gerekçesiyle ...-TL.ye tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde özetle;

Mülga 5272 sayılı Kanunun 49'uncu maddesinde yer alan "bu personelin görevlendirildikleri süre zarfındaki, görevlendirildikleri kadroya ait her türlü mali hakları ile kurumlar tarafından karşılanması gereken sosyal güvenlik ve benzeri diğer hakları Belediye tarafından ödenir" hükmünden hareketle söz konusu personelin daha önceki görevinden almış olduğu tazminat ve ek ödemelerin ödenmesinin mümkün olduğu, kazanılmış bir hakkın da geri alınmasının Evrensel Hukuk kurallarına aykırı bir hareket olacağını, belirtmiş ayrıca 6009 sayılı Kanunun Geçici 8'inci maddesini gerekçe göstererek tazmin hükmünün kaldırılmasını istemiştir.

Savcılık Daire kararının onanması yönünde görüş bildirmiştir.

Mülga 5272 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm Kadro ve Personel İstihdamı" başlıklı 49 uncu maddesinin 5 inci fıkrasında;

"Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, belediye başkanının talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle, süreleri seçim döneminin bitiminden itibaren otuz günü geçmemek üzere, belediyelerin birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarında görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirmelerde Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinin (B) fıkrasında öngörülen şartlar dikkate alınır. Belediyelerde bu şekilde istihdam

edilen personel kurumlarından izinli sayılırlar. Bu personelin görevlendirildikleri süre zarfındaki, görevlendirildikleri kadroya ait her türlü malî hakları ile kurumları tarafından karşılanması gereken sosyal güvenlik ve benzeri diğer hakları belediye tarafından ödenir. İzinli oldukları müddet, terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır ve terfi haklarını kazananlar başkaca bir işleme lüzum kalmaksızın terfi ettirilirlar. Bu şekilde görevlendirilenler, görevlendirme süresinin sona ermesinden itibaren onbeş gün içerisinde yazılı olarak kurumlarına başvurmaları halinde en geç bir ay içerisinde kadrolarına, kadroları kaldırılmış veya zorunlu sebeplerle kadrolarına atama yapılmış ise durumlarına uygun bir kadroya atanırlar." denilmek suretiyle, belediyelerde birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarda görevlendirilen memurlara, görevlendirildikleri kadroya ait mali hakların ödenmesi gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Bu nedenle, ... Büyükşehir Belediyesi Teftiş Kurulu Başkanlığı'na atanan Mülkiye Müfettişi ...'e, Belediye Teftiş Kurulu Başkanlığı kadrosuna ait mali hakların ödenmesi gerekmekte olup, adı geçenin İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığındaki mali hakları alması mümkün değildir.

Diğer taraftan 6009 sayılı Kanun'un geçici 8 inci madde hükmü memur sendikaları ile toplu sözleşme yapılarak ödenen sosyal yardım ödemelerini kapsamakta olup, memura yapılan hatalı maaş ödemesinin bu kapsamda değerlendirilmesi mümkün değildir.

Bu itibarla, 1064 sayılı ilamın 6. maddesiyle verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

4.6. Su ve Kanalizasyon İdaresi Denetçilerine Ödenen Ücret Hesabında Taban ve Kıdem Aylıkları

SAYIŞTAY 6. DAİRE KARARI

KARAR NO: 7

KARAR TARİHİ: 15.01.2013

KONU: Su ve Kanalizasyon İdaresi denetçilerine 1 inci derecenin 4 üncü kademesindeki devlet memuru için belirlenen aylık tutarı kadar ödeme yapılması gerekirken bu tutara taban aylığı ve yan ödeme tutarlarının da ilave edilerek ödeme yapılamayacağı hakkında.

...

Savunmalar: Sorumlular ... tarafından gönderilen ortak savunmada özetle;

2560 sayılı Kanununun 10'uncu maddesinde "Denetçilerin ücretleri, Devlet Memurlarına verilen birinci derecenin son kademesi aylık tutarını (Ek gösterge hariç) aşmamak üzere Genel Kurulca kararlaştırılır." hükmü yer almakta olup, anılan hükümde bu ücrete taban aylığın dâhil edilmeyeceğine dair herhangi bir ifadeye yer verilmediği, denetçi ücretinde kısıtlamaya tabi tutulan ögenin yalnızca "ek gösterge" olduğu, taban aylığın 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin birinci maddesinin birinci fıkrası ile getirilen bir ödeme ögesi olup, maddenin üçüncü fıkrasında bu aylık göstergesinin hangi ödemelerin hesabında dikkate alınmayacağına sayıldığı, sayılan ögeler içinde ücretin de yer aldığı, ancak 375 sayılı KHK'de öngörülen taban aylığının, aylıklarını 657, 926, 3466, 2914 ve 2802 sayılı Kanunlara göre almakta olanlara verileceğinin düzenlendiği, dolayısıyla taban aylıkla ilgili bu kısıtlamanın, ücretini sayılan bu Kanunlara göre almakta olanlar için ancak uygulanabileceği; buna karşılık ücretlerini özel kanun niteliğindeki 2560 sayılı Kanuna göre almakta olan ..SKİ denetçilerine uygulanamayacağı, kaldı ki 2560 sayılı Kanununun 10'uncu maddesi hükmünde denetçi ücretlerini belirleme yetkisinin Genel Kurula ait olduğunun açık bir biçimde ifade edildiği, bu hüküm uyarınca ek gösterge hariç olmak üzere Devlet memurlarına verilen birinci derecenin son kademesi aylık tutarının altında kalan her miktarda ücretin kararlaştırılıp ödenebileceği, ayrıca aylık hesabına taban aylığının da dâhil bulunduğunun her şeyden önce Sayıştay Temyiz Kurulunun 14.05.2002 tarih ve 25673 sayılı kararında çok açık olarak ifade edildiği, 08.11.1995 tarih ve 22457 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar

Kurulu Kararı eki kararın l/b maddesinin ikinci fıkrasında ise “Devlet memurunun kadro aylığının (aile yardımı, yabancı dil ve lojman tazminatı hariç, diğer her türlü ödemeler dâhil) net tutarının altında kalması halinde” ifadesine yer verildiği, Bakanlar Kurulu Kararındaki bu düzenlemenin aylık tanımının aile yardımı, yabancı dil ve lojman tazminatı haricindeki kadro karşılığı memurlara ödenen her türlü ödemeyi kapsadığını ortaya koyduğu, Maliye Bakanlığınca 12.11.2004 tarih ve 25641 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 158 seri nolu Tebliğde “Örnek Aylık Hesabı” cetvelinde “Aylık Unsurlar” içinde taban aylığı ve kıdem aylığının açıkça sayıldığı, gerek aylık tanımının açıklanan bu özelliği dolayısıyla gerekse denetçi ücretlerini ele alan özel kanun niteliğindeki 2560 sayılı Kanunun 10’uncu maddesinde taban aylığının dâhil edilmesini engelleyen ya da ortadan kaldıran ve yahut kısıtlayan bir hüküm bulunmaması nedeniyle mevzuata aykırı bir ödeme işlemi bulunmadığı, ayrıca Denetçi ücretlerinin 2560 sayılı Kanunun 10’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun yetkisinde olup, bu ücretlerin Belediye Genel Kurulunca belirlendiği,

Öte yandan bahse konu ödemenin 6009 Sayılı Kanunun geçici 8’inci maddesi kapsamında değerlendirilmesinin gerektiği ifade edilmiştir.

...

Gereği Görüşüldü :

...SKİ’de görevli Denetçiler ... ile ...’a 1’inci derecenin 4’üncü kademesindeki bir Devlet Memuru için belirlenen aylık tutarı kadar ödeme yapılması gerekirken bu tutara taban aylığı ve yan ödeme tutarlarının da ilave edilerek ödeme yapılması nedeniyle kamu zararına sebep olduğu iddiasına ilişkin olarak dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda, bahse konu ücretin hesabına taban aylığı ve yan ödeme tutarlarının da dahil edildiği görülmüştür.

23.11.1981 Tarih ve 17523 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’un “Kurulun görevleri” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“... ”

c) Bütçeyi inceleyerek karara bağlamak,

d) Personel kadrolarının ihdas, değiştirilme ve kaldırılmasına karar vermek, yılda iki maaşı geçmemek üzere verilecek ikramiyelerin miktar ve zamanını belirlemek,” Genel Kurulun görevleri arasında sayılmıştır.

Aynı Kanunun “Yönetim Kurulunun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinde;

“... b) Genel Müdürlükçe hazırlanacak yönetmelik, bütçe, bilanço ve kadro taslakları ile personele verilecek ikramiye miktar ve zamanlarına ilişkin önerilerin ön incelemelerini yaparak Genel Kurula sunmak ...” Yönetim Kurulunun görevi olarak sayılmıştır.

“Denetçiler” başlıklı 10’uncu maddesinde;

“(Değişik: 3009 - 23.5.1984 / m.8) İSKİ’nin işlemleri, hizmet süreleri içinde sürekli olarak çalışacak olan iki denetçi tarafından denetlenir.

Denetçi seçilebilmek için mühendislik, hukuk, ekonomi ve işletme konularından en az birinde yüksek öğrenim görmüş ve uzmanlaşmış bulunmak ve aynı konuda en az 10 yıl görev yapmış olmak gerekir.

Denetçilerin hizmet süreleri iki yıl olup, hizmet süreleri sonunda yeniden seçilmeleri mümkündür.

Denetçiler İSKİ’nin çalışmalarına ilişkin olarak tespit ettikleri eksiklikler, aksaklıklar ve yasa dışı işlemler hakkındaki raporlarını Genel Kurula verirler. Raporun bir örneği de bilgi için İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanına sunulur. Ayrıca Genel Kurulun Mayıs ayı toplantısında Yönetim Kurulunun bir yıllık faaliyeti hakkında rapor verirler.

Denetçilerin istedikleri bilgi ve belgelerin Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlükçe verilmesi zorunludur.

Denetçilerin ücretleri, Devlet memurlarına verilen birinci derecenin son kademesi aylık tutarını (Ek Gösterge hariç) aşmamak üzere Genel Kurulca kararlaştırılır.” hükmüne yer verilmiştir.

Anılan hükümlere göre, denetçilere ödenecek ücretin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda yer alan I sayılı Gösterge Tablosu’nda bulunan göstergelerin katsayı ile çarpılması sonucu bulunacak tutar kadar olması gerekmektedir. Ancak bahse konu ödemede aylık hesabına taban ve kıdem aylıklarının da eklendiği görülmüştür.

Her ne kadar sorumlular tarafından taban aylığına ilişkin kısıtlamaların özel kanun niteliğindeki 2560 sayılı Kanuna göre ücret alan ...SKİ denetçilerine uygulanamayacağı belirtilmiş ise de; aynı özel Kanunun “Denetçiler” başlıklı 10 uncu maddesinin son fıkrasında; denetçilerin ücretlerinin devlet memurlarına verilen birinci derecenin son kademesi aylık tutarını (Ek Gösterge hariç) aşmamak üzere Genel Kurulca kararlaştırılacağı hüküm altına alınarak denetçi ücretleri belirlenirken dikkate alınması gereken kıstasın, 657 sayılı Kanunda yer alan aylık tanımını olduğunun altı çizilmektedir.

657 sayılı Kanunun “Memurlara ödenecek aylık tutarları” başlıklı 155’inci maddesinde; “Bu Kanun’un 36. maddesinde yer alan sınıflara ait gösterge tablosundaki rakamların, Genel Bütçe Kanunu’nda o yıl için tespit edilen katsayı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarlar, sınıfların derece ve kademelerindeki memurların aylık tutarlarını gösterir.” denilmektedir. Buna göre aylık tanımını 657 sayılı Kanunda her derece için tespit edilen göstergeler ile varsa görevin niteliğine göre belirlenen ek göstergeler toplamının kanunlar gereği saptanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı ifade etmekte olup, aylık tanımının içerisine aylık gösterge ve ek gösterge dışında kalan diğer ödeme unsurlarının da alınması gerektiğine dair bir hüküm bulunmamaktadır.

27.06.1989 tarih ve 375 sayılı; “Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”nin 1’inci maddesinde ise;

“Bu göstergeler [1000 gösterge rakamı üzerinden ödenecek memuriyet taban aylığı ve her bir hizmet yılı için 15 (20) gösterge rakamı karşılığı ödenecek kıdem aylığı] 657 sayılı Kanun ve diğer personel kanunlarına ve kanun hükmünde kararnamelere göre her ne ad altında olursa olsun ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, ücret ve benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.” denilmektedir.

Taban ve kıdem aylıkları 375 sayılı KHK ile aylıklara ilişkin hükümler çerçevesinde ödenecek bir aylık unsur olarak öngörülmüştür. Taban ve kıdem aylıklarının, 375 sayılı KHK’nin 1’inci maddesinin son fıkrasında yer alan; “Bu göstergeler 657 sayılı Kanun ve diğer personel kanunlarına ve kanun hükmünde kararnamelere göre her ne ad altında olursa olsun ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, ücret ve benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.” hükmü gereğince “denetçi ücretlerinin” ödenmesi sırasında hesaplamalara dâhil edilmemesi gerekmektedir.

Sorumlularca savunmalarda belirtilen 14.05.2002 tarih ve 25673 sayılı Sayıştay Temyiz Kurulu kararı ise emekli keseneğine esas aylığın tespitine ve de bundan kaynaklanmış olup eksik kesilen gelir vergisine ilişkindir.

08.11.1995 tarih ve 22457 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ise devlet memurlarının aylık tanımını belirleyen bir karar olmayıp, 399 sayılı KHK’ye ekli II sayılı cetvele dahil pozisyonlarda sözleşmeli olarak çalıştırılan sözleşmeli personelin ödemelerini belirleyen bir karardır. Dolayısıyla bahse konu sözleşmeli personelin maaş sınırına memurlar için belirlenen her türlü ödemelerin dahil edilmesi, 657 sayılı Kanunda yer alan aylık tanımının taban aylığı ya da yan ödeme gibi ödemeleri kapsayacak şekilde genişletildiği anlamına gelmemektedir.

Yine sorumlularca 6009 sayılı Kanuna göre söz konusu ödemeler hakkında mali yargılama, takibat yapılamayacağı ileri sürülmekte ise de, 6009 sayılı Kanunla yapılan düzenlemelerin denetçilere mevzuatına uygun olmayan ücret ödemelerini kapsamadığı açıktır.

Bu itibarla, ...SKİ Denetçilerine 1'inci derecenin 4'üncü kademesindeki bir Devlet Memuru için belirlenen aylık tutarı kadar ödeme yapılması gerekirken bu tutara taban aylığı ve yan ödeme tutarlarının da ilave edilerek ödeme yapılması suretiyle ...-TL tutarında kamu zararına neden olunmuştur.

Her ne kadar Denetçi tarafından söz konusu kamu zararından Muhasebe Yetkilisinin de sorumlu tutulması istenilmiş ise de; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesi uyarınca bahse konu kamu zararından Muhasebe Yetkilisinin sorumlu tutulmamasına,

Buna göre, ... TL kamu zararının, ...-TL'sinin ...'dan ...-TL'sinin ilişkili ödeme emri belgesi üzerinde Harcama Yetkilisi ve Gerçekleştirme Görevlisinin imzaları bulunmadığından, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 61'inci maddesi uyarınca ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde yetkililerin imzasını kontrol etmekle yükümlü olan Muhasebe Yetkilisi ...'dan ...-TL'sinin ...'dan ... müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesi gereğince hüküm tarihinden itibaren işleyecek faizleri ile ödettirilmesine,

SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI

TUTANAK NO: 35892

TUTANAK TARİHİ: 11.12.2012

KONU: Su ve kanalizasyon idaresi genel müdürlüklerinde çalışan denetçilere ödenen ücret hesabına taban ve kıdem aylıklarının ilave edilemeyeceği hakkında.

...

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

...

3- İlamın 12.maddesiyle ...SU Denetçilerine ödenen aylıkların devlet memurları için belirlenen 1. derecenin 4. kademesi aylık tutarına taban aylık tutarının da ilave edilerek hesaplandığı gerekçesiyle ...-TL.ye tazmin hükmü verilmiştir.

...

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 10. maddesinde;

"DENETÇİLER

MADDE 10 - (Değişik: 3009 - 23.5.1984 / m.8) İSKİ'nin işlemleri, hizmet süreleri içinde sürekli olarak çalışacak olan iki denetçi tarafından denetlenir.

Denetçi seçilebilmek için mühendislik, hukuk, ekonomi ve işletme konularından en az birinde yüksek öğrenim görmüş ve uzmanlaşmış bulunmak ve aynı konuda en az 10 yıl görev yapmış olmak gerekir.

Denetçilerin hizmet süreleri iki yıl olup, hizmet süreleri sonunda yeniden seçilmeleri mümkündür.

Denetçiler İSKİ'nin çalışmalarına ilişkin olarak tespit ettikleri eksiklikler, aksaklıklar ve yasa dışı işlemler hakkındaki raporlarını Genel Kurula verirler. Raporun bir örneği de bilgi için İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanına sunulur. Ayrıca Genel Kurulun Mayıs ayı toplantısında Yönetim Kurulunun bir yıllık faaliyeti hakkında rapor verirler.

Denetçilerin istedikleri bilgi ve belgelerin Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlükçe verilmesi zorunludur.

Denetçilerin ücretleri, Devlet memurlarına verilen birinci derecenin son kademesi aylık tutarını (Ek Gösterge hariç) aşmamak üzere Genel Kurulca kararlaştırılır." denilmektedir.

Buna göre denetçilere ödenecek ücret, 657 sayılı Kanun'da yer alan I sayılı Gösterge Tablosu'nda yer alan göstergelerin katsayı ile çarpılması sonucu bulunacak tutar kadardır.

27.06.1989 tarih ve 375 sayılı "Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"nin 1. maddesinde;

"Bu göstergeler 657 sayılı Kanun ve diğer personel kanunlarına ve kanun hükmünde kararnamelere göre her ne ad altında olursa olsun ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, ücret ve benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz."

Hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre denetçi ücretlerinin hesabında taban ve kıdem aylıklarının dikkate alınması mümkün değildir.

Bu itibarla dilekçilerin iddialarının reddi ile 1287 sayılı ilamın 12. maddesi ile verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

4.7. Su ve Kanalizasyon İdaresinde Görevli Memurlara 631 sayılı KHK Kapsamında Ödeme Yapılması

SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI

TUTANAK NO: 36019

TUTANAK TARİHİ: 25.12.2012

KONU: 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi 657 sayılı Kanun hükümleri dışında bir ödeme sistemi getirilen kuruluşları kapsadığından Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışan personele bu madde hükmüne göre ödeme yapılamayacağı hakkında.

...

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü;

...

2- 1058 sayılı ilamın 5 inci maddesiyle, ...SKİ Genel Müdürlüğü'nde görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi personele, 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi hükmüne göre ödeme yapıldığı gerekçesiyle tazmin hükmü verilmiştir.

...

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun "Kuruluş" başlıklı 1 inci maddesinin son fıkrasında; İSKİ personelinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olduğu; aynı Kanunun Ek 5 inci maddesinde ise bu Kanunun diğer Büyükşehir belediyelerinde de uygulanacağı belirtilmiştir. Buna göre, ...SKİ Genel Müdürlüğü personeli de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kapsamını belirleyen 1 inci maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanunun Belediyelerde çalışan memurlar hakkında uygulanacağı; 2 nci maddesinde de, Devlet memurlarının aylıklarının, ödeneklerinin ve diğer özlük işlerinin bu Kanunda düzenlendiği açıkça belirtilmiştir.

Yine, 657 sayılı Kanunun mali hükümlerin kapsamını belirleyen 146 ncı maddesinde; "Bu Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren memurlar aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekil ve şartları bakımından bu Kanundaki hükümlere, aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren memurlar özel kanunlardaki hükümlere tabidir.

Memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez, hiçbir yarar sağlanamaz.

... " hükmü bulunmaktadır.

13.07.2001 tarih ve 24461 sayılı Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesinin ilk fıkrasında ise;

“Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeler, meslek kuruluşları, kefalet sandıkları, mahalli idareler ve bunların birlikleri hariç olmak üzere, özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşları (bundan sonra "kapsama dahil kuruluş" olarak anılacaktır) tarafından; yönetim ve denetim kurulu ile kurul, üst kurul üyeleri dahil tüm personeli için; ilgili mevzuatları uyarınca belirlenen her türlü maaş, aylık, ücret, ek ücret, prim, zam, tazminat, ikramiye, fazla mesai, kar payı ve her ne ad altında olursa olsun yapılan diğer mali ödemeler ile sosyal hak kapsamında yapılan bütün aynı ve nakdi ödemelerin tümünün altı aylık net ortalaması toplamı (bundan sonra "ortalama ücret toplamı" olarak anılacaktır), 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuruna her ne ad altında olursa olsun fiilen yapılan mali ve sosyal hak niteliğindeki her türlü ödemeler dahil bulunacak toplamının altı aylık net ortalamasını (bundan sonra "ortalama kanuni ücret tavanı" olarak anılacaktır) geçemez.

Bakanlar Kurulu; kapsama dahil kuruluşlarda uygulanacak ortalama ücret toplamı üst sınırını, ortalama kanuni ücret tavanını geçmemek üzere, anılan her kuruluş için ayrı ayrı veya birlikte tespit etmeye veya değiştirmeye; gerektiğinde ortalama ücret toplamı içinde yer alan ödeme unsurlarını ayrıca belirlemeye veya sınırlandırmaya; uygulamaya ilişkin esas, usul ve diğer hususlar ile ödeme tarihlerini düzenlemeye; ortalama ücret toplamı ve ortalama kanuni ücret tavanı kapsamındaki ödemeleri belirlemeye, kapsama dahil edip etmemeye, bu husustaki tereddütleri gidermeye; Devlet memurlarının mali ve sosyal haklarında yapılacak genel veya kısmi nitelikteki artış oranlarını geçmemek üzere ortalama ücret toplamı üst sınırını daha düşük oranlarda artırmaya yetkilidir.

Kapsama dahil kuruluşlar, Bakanlar Kurulu kararıyla tespit edilecek ortalama ücret toplamı üst sınırının altında, ortalama ücret toplamı alan personeli hakkında; Bakanlar Kurulu kararıyla tespit edilecek ortalama ücret toplamı üst sınırını aşmamak, usul ve esaslar ile diğer belirlemelere uymak kaydıyla, ortalama ücret toplamını oluşturan ödemeleri mevzuatları dahilinde tespit etmeye devam ederler. Ancak, bu tespitlerini yaparken hiçbir surette ortalama ücret toplamı üst sınırını aşacak şekilde ödemeye sebep olacak düzenleme, değişiklik veya artış yapamazlar.

Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.” denilmektedir.

Anılan KHK maddesinde, “özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşları”, “kapsama dahil kuruluş” olarak kabul edilmiştir. “Kapsama dahil kuruluş” ibaresinden, asli ve sürekli görevleri ücret, mali ve sosyal haklar dışında 657 sayılı Kanuna tabi personel eliyle yürütülen ve personeli için, ilgili mevzuatları uyarınca, 657 sayılı Kanun hükümleri dışında bir ödeme sistemi getirilen kuruluşların anlaşılması gerekmektedir. Anılan KHK hükmü ile, Bakanlar Kuruluna, bu kuruluşlarda çalışan personele ödenen ücretlerdeki artış oranının üst sınırını belirleme yetkisi verilmiştir. Söz konusu kuruluşlar, personel ücretlerini, Bakanlar Kurulunca belirlenen üst sınır oranı çerçevesinde artırabilmektedirler.

Her ne kadar ...SKİ Genel Müdürlüğü, özel bir kanunla kurulmuş, kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluş ise de, personel statüsü bakımından yukarıda sayılan “kapsama dahil kuruluş”lardan farklıdır. Genel Müdürlük personeli, 2560 sayılı Yasanın 1 inci maddesinin son fıkrası uyarınca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olduğundan, 657 sayılı Kanunun 146 ncı maddesi uyarınca, kendilerine bu Kanun ile sağlanan haklar dışında ücret ödenmesi veya başka bir yarar sağlanması mümkün değildir.

Bununla birlikte Sayıştay Genel Kurulu’nun 5333/1 sayılı İçtihadı Birleştirme kararı Su ve Kanalizasyon İdarelerinde görevli Daire Başkanları ile 1. Hukuk Müşavirlerine makam ve görev tazminatının ödenmesi konusundadır. 1058 sayılı ilamın 5 inci maddesi ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aykırı olarak, bu Kanun ile sağlanan haklar dışında, 631 sayılı

Kanun Hükmünde Kararname uyarınca da ödeme yapılması hakkındadır. Dolayısıyla konunun 5333/1 sayılı Kararla ilgisi bulunmamaktadır.

Bu itibarla, dilekçilerin iddialarının reddi ile 1058 sayılı ilamın 5. maddesiyle verilen tazmin hükmünün T ASDİKİNE (5. Daire Başkanı ..., Üyeler ...'ın ...SKİ Genel Müdürlüğü memurlarına yapılan ödemenin 6009 sayılı kanunla getirilen af kapsamında bir ödeme olduğundan, Kurulumuzca Yapılacak İşlem Bulunmadığına karar verilmesi gerektiği şeklindeki ayrışık görüşlerine karşı), oyçokluğuyla,

4.8. Su ve Kanalizasyon İdaresi Denetçilerine Ödenen Ücret Hesabında Taban ve Kıdem Aylıkları

SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI

TUTANAK NO: 34381

TUTANAK TARİHİ: 14.02.2012

KONU: 2560 sayılı İSKİ Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunu hükmü çerçevesinde yönetim kurulu üyelerinin mevzuatta başka kurum ve kuruluşlarda görev alamayacağı hususunun düzenlenmiş olması nedeniyle, yönetim kurulu üyelerine ödenecek aylık ücretlerin huzur hakkı olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, idari işlemin iptali üzerine bir istemde bulunup bulunulmadığına bakılmaksızın işlemin tesisi tarihinden sonraki bütün mali hakların ödenmesi gerektiği, dolayısıyla uzman kadrosuna atanan ve fakat atama işlemi mahkeme kararıyla iptal edilen su ve kanalizasyon idaresi genel müdür yardımcısına görevde bulunmadığı dönem için yönetim kurulu üyeliği ücreti ödenmesinde mevzuata aykırı bir durum bulunmadığı hakkında.

...

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden ve sorumlular adına duruşma talebinde bulunan Avukat ... ile Sayıştay Savcılığının sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldü:

...

7) 1123 sayılı ilamın 7'nci maddesinde, Genel Müdür Yardımcısı ...'a, görevde bulunmadığı 15.08.2005- 14.02.2006 tarihleri arasındaki dönem için, haksız bir şekilde Yönetim Kurulu huzur ücreti ödenmesi nedeniyle toplam ...-YTL.'ye tazmin hükmolünmüştür.

Dilekçi dilekçesinde, ...'ın Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak çalışmakta iken uzman kadrosuna atama işleminin iptali amacıyla ... 3. İdare Mahkemesinin 2005/1 E. Sayılı dosya ile iptal davası açılmış, yapılan yargılama sonunda; Mahkemece, önce 20.05.2005 tarihinde yürütmenin durdurulmasına, daha sonra ise 10.11.2005 tarih ve E.2005/1, K2005/1700 sayılı karar ile dava konusu uzmanlığa atama işleminin iptaline karar verildiğini, Danıştay 5. Dairesinin 03.11.2008 tarih ve 2006/2182 E, 2008/5341 K. sayılı kararıyla mahkeme kararının onandığını, İdarece, ... 3. İdare Mahkemesinin bu iptal kararı uygulanarak ...'ın 24.01.2006 tarihinde yeniden Genel Müdür yardımcılığı görevine atandığını ve adı geçene görevde bulunmadığı 15.08.2005 - 14.02.2006 tarihlerine ait geriye dönük ücretleri ve Yönetim Kurulu aylıkları ödendiğini

... belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmektedirler.

Sayıştay Savcılığı " Adı geçen kişinin uzman kadrosuna yapılan atama işlemi ... 3. İdare Mahkemesinin 10.11.2005 tarih ve E:2005/1 K:2005/1700 sayılı kararı ile iptal edilmiş ve Danıştay'ca da onaylanarak kesinleşmiştir. Bu durumda anılan kişiye, görevde bulunmadığı döneme ilişkin mali hak kayıplarının ödenmesi gerekir. Her ne kadar yönetim kurulu üyeliğine ilişkin ücret için fiilen toplantıya katılması gerekir ise de bu durum uzmanlığa atanan kişiden kaynaklanmadığına göre uğramış olduğu mali hakkının karşılanması gerekir. Danıştay 1. Dairesinin E:1982/112, K:1982/130 sayılı istişari kararı da

“işlemin iptali üzerine bir istemde bulunup bulunmadıklarına bakılmaksızın, işlemin tesisi tarihinden sonraki bütün mali hakların” ödenmesi gerektiği şeklindedir. Temyiz itirazlarının kabulü ile tazmin hükmünün kaldırılmasına karar verilmesi uygun olur” şeklinde görüş bildirmiştir.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun;

“Yönetim Kurulu” başlıklı 7 nci maddesi;

“Yönetim Kurulu bir başkanla beş üyeden oluşur.

Büyük Şehir Belediye Başkanı Yönetim Kurulunun başkanıdır. Belediye Başkanının bulunmaması halinde, Genel Müdür Yönetim Kuruluna başkanlık eder.

Genel Müdür ile genel müdür yardımcılarında hizmette en eski olanı, hizmette eşitlik halinde yaşlı bulunan Yönetim Kurulunun tabii üyesidirler.

...”

8 inci maddesi;

“Yönetim Kurulu, olağan olarak her hafta, belirli günlerde toplanır.

Toplanma, salt çoğunluğun sağlanması ile olur. Kararlar oyçokluğu ile alınır. Çekimser oy kullanılmaz. Oylar eşit olursa başkanın bulunduğu tarafın oyu üstün sayılır.

...”

399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 34’üncü maddesi;

“a)Teşebbüslerde, bağlı ortaklıklarda ve bunları temsilen iştiraklerde teşebbüs mensupları ile kamu görevlilerinden ve dışarıdan atanan veya seçilen bütün yönetim ve danışma kurulu başkan ve üyeleri, denetçi ve tasfiye kurulu üyelerine, her yıl Yüksek Planlama Kurulu'nca belirlenen miktarda aylık ücret ve diğer ödemeler yapılabilir

b)Tahakkuk ettirilen ücret, prim, temettü ve benzeri ödemelerin, Yüksek Planlama Kurulu'nca kararlaştırılan miktarı aşan kısmı ilgililere verilmeyerek bir ay içinde temsil olunan teşebbüs veya bağlı ortaklığa ödenir.”

Hükümlerini amirdir.

399 sayılı K.H.K'nın 39. maddesinin a bendinde atanan veya seçilen bütün yönetim ve danışma kurulu başkan ve üyeleri ile denetçi ve tasfiye kurulu üyelerine her yıl Yüksek Planlama Kurulu kararıyla aylık ücret ve diğer ödemelerin yapılacağı belirtilmektedir. Diğer taraftan 2560 Sayılı Kanunun "Yönetim Kurulu" başlıklı 7. maddesinin 4. fıkrasında: "Üyeler, Devlet memurlarına ilişkin mevzuatta yer alan istisnalar dışında, özel ya da kamu sektöründe başka bir görev alamazlar." hükmü çerçevesinde Yönetim Kurulu üyelerinin mevzuatta başka kurum ve kuruluşlarda görev alamayacağı hususunun düzenlenmiş olması nedeniyle de, yönetim Kurulu üyelerine ödenecek aylık ücretlerin huzur hakkı olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca konu ile ilgili Danıştay içtihatları da “işlemin iptali üzerine bir istemde bulunup bulunmadıklarına bakılmaksızın, işlemin tesisi tarihinden sonraki bütün mali hakların” ödenmesi gerektiği şeklindedir. Açıklanan nedenlerle 1123 sayılı ilamın 7'nci maddesiyle toplam ...-YTL.'ye tazmin hükmünün KALDIRILMASINA,

4.9. Eşleri Çalışan Memurlara Aile Yardımı Ödenegi ve Aile Geçim İndirimi Ödenmesi

SAYIŞTAY 5. DAİRE KARARI

KARAR NO: 1

KARAR TARİHİ: 18.10.2012

KONU: Eşleri menfaat karşılığı çalışan veya Sosyal Güvenlik Kuruluşundan aylık alan memurlara aile yardımı ödenmesinin ve eş için asgari geçim indiriminden faydalandırılmalarının mevzuata aykırı olduğu hakkında.

...

Devlet Memurları Kanununun 202 nci ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 32 nci maddelerindeki düzenlemelere aykırı olarak, eşleri menfaat karşılığı çalışan veya Sosyal Güvenlik Kuruluşundan aylık alan memurlara aile yardımı ödeneği verildiği ve eş için asgari geçim indirimi yapıldığı ve bu suretle de ...-TL tutarındaki kamu zararına neden olduğu konusunda ilgili olarak;

Devlet Memurları Kanununun 202 nci maddesine göre çalışmayan eş için aile yardımı ödeneğini alabilmek için; memurun eşinin her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmaması veya herhangi bir Sosyal Güvenlik Kuruluşundan aylık almaması gerekmektedir.

Ayrıca, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 32 inci maddesinde de; "Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5 diğer çocuklar için % 5'idir." denilmektedir.

26.01.2011 tarih 2012/52 sayılı yazı ile ... Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü'ne aile yardımı alan ... Büyükşehir Belediyesi Memurlarının eşlerinin adı-soyadı ve yine eşlerinin T.C. kimlik numaraları verilmiştir. Bu kişilerin MERNİS programı üzerinden sorgulaması yapılmış ve eşleri menfaat karşılığı çalışan veya Sosyal Güvenlik Kuruluşundan aylık alan ... Büyükşehir Belediyesi memurlarından bazılarının aile yardımı ödeneği aldığı ve eş için asgari geçim indiriminden faydalandığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla, ilgili personele yapılan bu ödemeler ile ...-TL tutarında kamu zararına neden olunmuştur.

Bu itibarla; mevzuatı gereğince ödenmemesi gereken aile yardımı ödeneği ödenmesi ve faydalandırılmaması gereken eş için asgari geçim indirimi uygulanması sonucunda neden olunan ...-TL tutarındaki kamu zararının; ...'a müştereken ve müteselsilen, 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile ödetirilmesine oybirliğiyle,

SAYIŞTAY 5. DAİRE KARARI

KARAR NO: 6

KARAR TARİHİ: 13.12.2012

KONU: Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilişkisi tespit edilen eşler için belediye personeline aile yardımı ödeneği verilemeyeceği hakkında.

...

Fen İşleri Daire Başkanlığında çalışan bazı kişilere, eşleri çalıştığı halde eş için aile yardımının verilmesi suretiyle kamu zararına sebebiyet verilmesi konusu ile ilgili olarak yapılan incelemede;

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Aile yardımı ödeneği" başlıklı 202 inci maddesinde;

"Madde 202 – Evli bulunan Devlet memurlarına aile yardımı ödeneği verilir. (Değişik: 27/6/1989 - KHK - 375/10 md.) Bu yardım, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için 1500, çocuklarından herbiri için de 250 gösterge rakamının (72 nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımlı) aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir. (Mülga ikinci cümle: 13/2/2011-6111/117 md.) Eşlerden birine iş akdi veya toplu sözleşme gereği çocukları için yapılan aile yardımı ödeneği daha düşük ise, yalnız aradaki fark ödenir. (Ek: 9/4/1990 - KHK - 418/7 md.; iptal: Ana. Mah'nin 5/2/1992 tarih ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile, Yeniden düzenleme:18/5/1994 - KHK - 527/9 md.) Bu fıkarda yer alan gösterge rakamlarını 3 katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Dul memurların çocukları için yukarıdaki fıkralar hükmü uygulanır.

Boşanma veya ayrılık vukuunda mahkeme bu yardımın hangi tarafa ve ne oranda verileceğini de kararında belirtir.

Devlet memurunun, geçimini sağladığı üvey çocukları için de bu ödenek verilir.” hükümleri yer almaktadır.

Mevzuat hükmünden açıkça anlaşılacağı üzere, evli bulunan devlet memuruna aile yardımının verilebilmesi için memurun eşinin her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmaması veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almaması gerekmektedir. Ancak, Fen İşleri Daire Başkanlığında bazı kişilerin eşlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilişkisi tespit edilmiştir. (Sosyal Güvenlik Kurumu 03.02.2012 tarih ve 1573779 sayılı yazı.)

Bu itibarla, Fen İşleri Daire Başkanlığında bazı kişilerin eşleri çalıştığı halde, eş için aile yardımı ödenmesi suretiyle oluşan ...-TL kamu zararının;...-TL’sinin 07.03.2012 tarih ve 3261 yevmiye numaralı, ...-TL’sinin 14.03.2012 tarih ve 3584 yevmiye numaralı, ...-TL’sinin 12.04.2012 tarih ve 5307 yevmiye numaralı, ...-TL’sinin 14.05.2012 tarih ve 6911 yevmiye numaralı ödeme emri belgeleri ile ahizlerin maaşlardan kesinti yapılması suretiyle tahsil edildiği anlaşıldığından ilişilecek husus kalmadığına oybirliğiyle,

SAYIŞTAY 8. DAİRE KARARI

Tutanak No: 6644

Tutanak Tarihi: 16.03.2010

Konu: Eşleri çalışan personele aile yardımı ödeneği ödenemeyeceği hakkında.

...

Yukarıda yevmiye tarih ve numaraları yazılı ödeme emri belgeleri ve eklerinin incelenmesi sonucunda;

Personellerden ile’in eşleri çalıştığı halde kendilerine aile yardımı ödeneği ödenerek kamu zararına sebebiyet verildiği anlaşılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Aile Yardımı Ödeneği” başlıklı 202. maddesinde;

“Evli bulunan Devlet memurlarına aile yardımı ödeneği verilir.

(Değişik fıkra: 27/06/1989 - KHK - 375/10 md.) Bu yardım, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için 1500 *1* , çocuklarından her biri için de 250 *1* gösterge rakamının (72 nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımı) *2* aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir. Ancak ikiden fazla çocuk için aile yardımı ödeneği verilmez. Eşlerden birine iş akdi veya toplu sözleşme gereği çocukları için yapılan aile yardımı ödeneği daha düşük ise, yalnız aradaki fark ödenir. (Ek : 09/04/1990 - KHK-418/7 md.; İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 05/02/1992 tarih ve E.1990/22, K.1992/6 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenlenen fıkra: 18/05/1994 -KHK- 527/9 md.) Bu fıkroda yer alan gösterge rakamlarını 3 *1* katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir...” denilmektedir.

Buna göre memur personele aile yardımı ödeneği verilebilmesi için eşinin menfaat karşılığı çalışmaması veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almaması gerekmektedir. Ancak Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarının incelenmesinden, Belediye personelleri ile’in eşlerinin 2008 yılı boyunca çalıştığı anlaşılmıştır. Bu durumda söz konusu personele menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için düzenlenen aile yardımı ödeneğinin ödenmesi mümkün değildir.

Bu çerçevede, eşleri çalışan personele mevzuata aykırı olarak aile yardımı ödeneği ödenmesi sonucu oluşan ...-TL. kamu zararının...müştereken ve müteselsilen ödettirilmesine,